

تفاوت‌های مهریه عندالمطالبه و عندالاستطاعه

مهر به مالی گفته می‌شود که در هنگام عقد نکاح، برابر ضوابط شرع و رسم و عادت از طرف زوج به زوجه پرداخت می‌شود.

مهر به مالی گفته می‌شود که در هنگام عقد نکاح، برابر ضوابط شرع و رسم و عادت از طرف زوج به زوجه پرداخت می‌شود. مهریه عندالمطالبه است؛ یعنی به محض انعقاد عقد نکاح، زوجه مالک آن می‌شود و در صورت مطالبه، زوج باید آن را بپردازد.

به گزارش سلامت نیوز به نقل از روزنامه حمایت، پیش از این، در صورت مطالبه مهریه از سوی زوجه و عدم توانایی مالی زوج، وی به حبس می‌شد تا زمانی که استطاعت مالی لازم را پیدا کند؛ این در حالی است که بر اساس قانون جدید نحوه اجرای محکومیت‌های مالی، ضمانت اجرای حبس، برای عدم پرداخت دین مالی، در مورد مهریه فقط تا سقف 110 سکه بهار آزادی یا معادل آن اجرا خواهد شد و نسبت به مازاد، قانونگذار، اثبات ملائت زوج را شرط مطالبه مهریه از سوی زوجه قرار داده است. بهشید ارفع‌نیا، حقوقدان، در خصوص مهریه عندالمطالبه و عندالاستطاعه و تفاوت‌های آن دو اظهار کرد: در توضیح مهریه عندالمطالبه باید اینگونه گفت که به محض عقد، زن مالک مهر می‌شود و هر زمان که بخواهد، می‌تواند مهریه خود را مطالبه کند. مهریه عندالمطالبه در هر حال باید پرداخت شود. وی ادامه داد: این در حالی است که در مهریه عندالاستطاعه، زمان پرداخت مهریه، زمانی است که زوج، توانایی و استطاعت پرداخت را داشته باشد، بنابراین پرداخت آن منوط به استطاعت و توانایی زوج است.

امکان تعیین مهریه به صورت زمان‌دار

این حقوقدان عنوان کرد: البته زوجین می‌توانند به صورت موقت (زمان‌دار) نیز مهریه را تعیین کنند که در این صورت پرداخت مهریه باید در زمان مقرر مورد توافق باشد و قبل از آن زوجه حق مطالبه ندارد.

وی بیان کرد: در گذشته در اسناد ازدواج، در مورد مهریه، عبارت عندالمطالبه ذکر می‌شد که بر اساس آن، در صورت تقاضای زوجه، باید توسط زوج به او پرداخته شود. اما با افزایش میزان مهریه‌های تعیین‌شده توسط افراد بخصوص تعیین تعداد سکه‌های مهریه بر اساس اعدادی مانند سال تولد و از این قبیل موارد و مشکلات و تبعات منفی ناشی از آن، مقرر شد که اگر مهریه در زمان وقوع عقد تا 110 سکه تمام بهار آزادی یا معادل آن باشد، وصول آن مشمول مقررات ماده 2 قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی باشد.

ارفع‌نیا اضافه کرد: این موضوع در قانون حمایت خانواده مصوب سال 1391 مورد توجه قانونگذار قرار گرفته است که بر اساس ماده 22 آن، هرگاه مهریه در زمان وقوع عقد تا یکصد و ده سکه تمام بهار آزادی یا معادل آن باشد، وصول آن مشمول مقررات ماده (2) قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی است. چنانچه مهریه، بیشتر از این میزان باشد در خصوص مازاد، فقط ملائت زوج ملاک پرداخت است. رعایت مقررات مربوط به محاسبه مهریه به نرخ روز کماکان الزامی است.

این وکیل دادگستری ادامه داد: هم‌اکنون به جهت نسخ ماده 2 قانون قدیم نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب 10 آبان ماه 1377 مذکور، ماده 3 قانون جدید نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب 15 مهرماه 1393 به جای آن اعمال می‌شود.

وی عنوان کرد: به موجب ماده 3 قانون جدید نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب 15 مهرماه 1393، «اگر استیفای محکوم‌به (در اینجا: مهریه) از طرق مذکور در این قانون ممکن نشود، محکوم‌علیه (در اینجا: زوج) به تقاضای محکوم‌له (در اینجا: زوجه) تا زمان اجرای حکم یا پذیرفته شدن ادعای اعسار او یا جلب رضایت محکوم‌له (در اینجا: زوجه) حبس می‌شود.»

تفاوت حبس ناشی از مجرمیت و محکومیت مالی

ارفع‌نیا تاکید کرد: بنابراین بر خلاف «حبس ناشی از مجرمیت»، «حبس ناشی از محکومیت‌های مالی» تا روز پرداخت محکوم‌به (در اینجا: مهریه)؛ یوم الاداء ادامه خواهد داشت مگر اینکه محکوم‌علیه (در اینجا: زوج) بتواند به هر طریقی رضایت محکوم‌له (در اینجا: زوجه) را اخذ کرده یا اینکه اعسار خود را ثابت کند.

وی ادامه داد: البته باید گفت که این مقررات تا میزان مهریه به اندازه 110 سکه بر اساس ماده 22 قانون حمایت خانواده، قابل استناد است و اگر زوج بتواند به میزان 110 سکه از مهریه را پرداخت کند، به نسبت مازاد بر آن، امکان حبس وی تحت هیچ شرایطی وجود ندارد.

این حقوقدان در ادامه گفت: در سال‌های اخیر به دلیل کاهش بسیار ارزش پول ملی کشور ما، مقرر شد در مهریه‌هایی که وجه نقد هستند، مهریه به نرخ روز و با معیارهایی خاص محاسبه شود. شاخص تعیین مهریه به نرخ روز، توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بر مبنای تورم تعیین و طبق آن، مهریه زنان محاسبه می‌شود و افرادی که قصد دریافت مهریه خود را دارند، آن را نه بر اساس سال تعیین که به نرخ روز دریافت خواهند کرد. وی اضافه کرد: همچنین بسیاری از افراد، سکه را جایگزینی برای وجه نقد قرار دادند چرا که ارزش و قیمت آن همواره در حال افزایش است. علاوه بر سکه، ملک نیز مالی است که ارزش آن کاهش نیافته بلکه افزایش می‌یابد و می‌توان آن را به عنوان مهریه قرار داد.

امکان تعیین مهریه به صورت تعهد خرید ملک ارفع‌نیا در پاسخ به این پرسش که آیا تعهد خرید ملک می‌تواند موجب باشد یا خیر، عنوان کرد: می‌توان تعهد خرید ملک به صورت موجب را به عنوان مهریه در سند نکاحیه که یک سند رسمی است، قرار داد. وی اظهار کرد: البته برای تعیین چنین مهریه‌ای لازم است مشخصات و بخصوص مساحت و اوصاف ملکی که تعهد به خرید آن در زمان آینده می‌شود، در سند نکاحیه ذکر شود تا در آینده با توجه به اوصاف، بتوان آن را مطالبه کرد.